

Державна податкова

служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Основні вимоги до застосування методів трансфертного ціноутворення щодо сировинних товарів

Головне управління ДПС у Чернігівській області нагадує, що з 1 січня 2021 року набрав чинності перелік сировинних товарів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1221 «Про затвердження переліку сировинних товарів». Одночасно втратив чинність перелік товарів, що мають біржове котирування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 № 616.

Зазначений перелік сировинних товарів включає більшість товарів, які входили у «біржовий» перелік. Разом з тим він значно «фізично» розширився через ідентифікацію сировинних товарів не на рівні конкретних товарів під категорій та підпозицій за УКТЗЕД, а вже на узагальненому рівні товарних позицій.

Відтак, з 01.01.2021 повноцінно запрацювали запровадженні Законом України від 16.01.2020 № 446-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» правила трансфертного ціноутворення (далі – ТЦ) для сировинних товарів.

Відповідно до цих правил основними вимогами щодо застосування методів ТЦ для сировинних товарів є:

- застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни є обов'язковим для визначення відповідності умов контрольованих операцій (далі – КО) із сировинними товарами принципу «витягнутої руки» (імперативна норма);
- застосування інших методів ТЦ має бути обґрунтовано неможливістю застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни;
- доцільність переходу до методів рентабельності (розподілу прибутку) має бути обґрунтованим відповідно до фактів та обставин здійснення КО;
- у разі незастосування методу порівняльної неконтрольованої ціни платник податків має розкрити ланцюг постачання до першої непов'язаної особи (особи, що не відповідає критеріям, визначеним в п.п. 39.2.1.1 п. 39.2 ст. 39 Податкового кодексу України, далі – Кодекс) із зазначенням рівня рентабельності.
- у випадку не розкриття платником податку ланцюга постачання, контролюючий орган має право самостійно визначити відповідність цін принципу «витягнутої руки» за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

З метою недопущення спірних ситуацій, уникнення судових спорів та для формування єдиних методологічних підходів для платників податків та контролюючих органів під час визначення відповідності умов КО принципу «витягнутої руки» щодо сировинних товарів згідно з нормами Кодексу були розроблені відповідні Порядки (наказ Міністерства фінансів України від 18.01.2022 № 19), які набрали чинності з 01.01.2023 р.

Застосування Порядків має на меті методологічне врегулювання з таких питань:

- визначення дати контрольованої операції (укладання контракту, переходу права власності);
- визначення потенційно зіставних операцій (внутрішні та зовнішні зіставні);
- визначення та внесення коригувань для забезпечення зіставності.

Порядки надають можливість платникам проводити самостійне коригування податкових зобов'язань за результатами перегляду ціни КО, мінімізуючи необхідність проведення перевірок та платникам та контролюючим органам визначити відповідність принципу «витягнутої руки» із застосуванням єдиних підходів.

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.

Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>, субсайт Головного управління ДПС
у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.

14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300